

POSTFAȚĂ

La apariția, în anul 1969, a tomului al II-lea din *Publicațiile periodice românești (1907—1918)*, se puneau nu atât problema lungului interval de peste 55 de ani scurși între tipărirea celor două volume, cât mai ales continuarea însăși a lucrărilor pentru un ipotetic tom III. George Baiculescu, cel care fusese inima și creierul volumului apărut, ieșise la pensie în 1965. Este drept că el a continuat să fie nelipsit din instituție până aproape de sfârșitul său și, chiar dacă nu s-a ocupat efectiv de supravegherea muncii de bibliografiere, era la îndemână pentru descurcarea unor situații de nedezlegat colaboratorilor obișnuiți.

Au rămas din vechii colaboratori ai tomului al II-lea numai Georgeta Răduică și Neonila Onofrei, în jurul cărora s-a conturat un colectiv de bibliografi fără prea multă experiență de lucru, dar cu mare dragoste pentru meserie și, mai ales, cu dorința de a învăța. Atât Georgeta Răduică, cât mai cu seamă Neonila Onofrei s-au dovedit remarcabile coordonatoare și îndrumătoare cu multă bunăvoință pentru cadrele ce urmau să se înhame la carul, plin de surprize pentru cercetător, din care avea să se nască tomul al III-lea. Acești colegi și colege, unii cu mai veche experiență, cum sînt Adriana Raliade și Dulciu Morărescu, ceilalți mai tineri, dar cu o bună pregătire — Stanca Desa, Ioana Patriche și Iliana Sulică —, au fost în stare să finiseze volumul în condiții tot atât de bune ca și volumele precedente, realizate de înaintași.

Iată, dar, că vechea tradiție bibliografică a Bibliotecii Academiei nu s-a stins o dată cu regretatul George Baiculescu, n-a dispărut cu pensionarea, în 1975, a Georgetei Răduică. Din decembrie 1975 și pînă în iunie 1983, răspunderea pentru elaborarea acestui al III-lea volum i-a revenit Valeriei Trifu, și ea veche elevă a lui George Baiculescu, secondată în muncă de Adriana Raliade, care a făcut ultimele retușuri înainte ca volumul să fie depus spre publicare la Editura Academiei.

Neonila Onofrei, cu proverbiale răbdare, a revizuit textul și a conferit volumului unitatea trebuincioasă apariției.

Dacă este să intrăm în miezul lucrurilor, atât cât este necesar pentru schițarea unei postfețe, vom observa, nu fără legitimă bucurie, că tomul al III-lea inaugurează descrierea presei de pe pămîntul României întregite; că mii de titluri în curs de apariție sau numere ocazionale au înregistrat împlinirea, de veacuri dorită, a unirii tuturor românilor. Cu acest volum, al treilea, lucrarea intră pe cursul ei normal, accelerarea aparițiilor viitoare fiind, oarecum, obligatorie.

Referindu-ne, în treacăt, la metoda de lucru adoptată, precizăm că aceasta nu se abate de la volumul al II-lea. Includem, așadar, în volumul de față: a) periodice în limba română, indiferent de locul unde au fost

tipărite (chiar și cele din afara granițelor țării); b) periodice în limbi străine de pe teritoriul României; c) periodice în limbi străine editate de autori români în alte țări, indiferent dacă au fost scoase sau nu în colaborare cu autori străini. Sistemul de lucru este cel utilizat la descrierea periodicelor din anii 1907—1918, așa cum este el redat la p. VI a *Introducerii*, nota 8. Aceasta conferă lucrării în ansamblu acea unitate specifică tuturor lucrărilor bibliografice din lume. Credem că metoda de lucru va rămâne neschimbată și pentru volumele ce-i vor succeda.

Așa prezentându-se lucrurile, în final, calculele au arătat că în acest al treilea volum sînt incluse 3398 de titluri de periodice, din care 191 de titluri sînt continuări de apariție din anii precedenți („Universul”, „Neamul Românesc”, „Adevărul”, „Analele Academiei Române”, „Arhiva din Iași”, „Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, „Convorbiri literare”, „Dimineata”, „Facla”, „Transilvania” etc., etc.), iar 282 de titluri sînt reapariții. Menționăm că numerele ocazionale, atît de interesante și de numeroase pentru această perioadă istorică, incluse altădată la Biblioteca Academiei sub cota comună 1500, au fost individualizate, pentru o mai ușoară cercetare a lor și pentru rațiuni de conservare.

Dacă este să prezentăm cîteva date statistice, vom preciza că din numărul total al titlurilor, menționate mai sus, 2516 sînt în limba română, 32 sînt publicații românești în alte țări, 13 sînt periodice publicate în limbi străine de autori români în alte țări, iar 837 sînt titluri în limbi străine publicate în România. Această ultimă cifră, care mărturisește mult despre îngăduința românului, chiar în perioade care nu pot fi numite ultrademocratice, se cere detaliată. Vom spune, așadar, că 2 titluri sînt în albaneză, 8 în armeană, 9 în bulgară, 3 în engleză, 2 în esperanto, 53 în franceză, 185 în germană, 10 în greacă, 26 în idiș-ebraică, 3 în italiană, 443 în maghiară, 3 în polonă, 43 în rusă, 1 în sîrbă, 4 în tătară, 7 în turcă, 11 în ucraineană, iar 24 bi- sau plurilingve.

Volumul a fost întocmit pe baza colecțiilor existente în Biblioteca Academiei, care rămîne cea mai bogată sursă de documentare a neamului nostru. Dar, printr-o politică de depistare sistematică a titlurilor ce lipseau din biblioteca noastră și se găseau în alte depozite, putem socoti volumul rod al colaborării tuturor bibliotecilor mari din țară, chiar dacă depistarea și descrierea au fost făcute tot de specialiștii Bibliotecii Academiei. De altfel, o listă completă a acestor instituții este așezată după descrierile propriuzise; cu cele mai multe dintre aceste instituții s-a purtat o corespondență utilă, în vederea soluționării problemelor ridicate.

Din numeroasele titluri indexate, unele au prezentat greutăți de limbă. Pentru depășirea dificultăților ne-am adresat adesea unor colegi sau unor persoane din afara Bibliotecii. Astfel, Polixenia Djamo a lucrat titlurile în limba albaneză; Edith Ciuciua și regretatul Avram P. Todor au ajutat la soluționarea titlurilor în limba maghiară; Mihai Caratașu a descris titlurile în limba greacă; regretatul Marin Cîrnea a ajutat la bibliografierea periodicelor în limba germană; Almulli Menachem Max și prof. Haim Riemer au lucrat titlurile în limbile idiș și ebraică; Vaham Ghemi-gian de la Arhiepiscopia armeană de rit gregorian din București și Sergiu Selian au bibliografiat presa armeană, iar colegul Mustafa Mehmet de la Institutul de istorie „N. Iorga” a lucrat titlurile în limbile turcă și tătară. Tuturor le adresăm, încă o dată, viile noastre mulțumiri și recunoștința posterității.

Sperăm că interesul pe care îl acordă presei în vremea noastră cercetătorii va face din volumul de față un bun și util instrument de orientare în mișcarea de idei și în vehicularea culturii interbelice. Năzuim, împreună cu întregul colectiv de autori, la continuarea bibliografiei periodice, până ce lanțul informațional va fi legat cu bibliografia actuală, ce apare sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Editurii Academiei și redacției de lingvistică, care și-au asumat munca dificilă de îndrumare și supraveghere a apariției, li se cuvin, de asemeni, mulțumirile noastre cele mai calde și sincere. Am fi bucuroși să ni se semnaleze scăpările în descriere, inerente acestui gen de lucrări, pentru a le consemna în anexa volumului viitor.

CUPRINS *GABRIEL ȘTREMPEL*

7 august 1986

Notă către cititori	3
Despre revistele periodice românești (1919—1924)	5
Listă publicatiilor consultate:	
Periodice	1081
Cărți și articole din periodice ..	1084
Bibliografie ale căror fonduri au fost consultate în vederea completării bibliografiei	
Biblioteca Academiei	1087
Biblioteca de carte au răspuns la corespondență ..	1089
Biblioteca	1091

